

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 283.

Ljubljani, v petek 11. decembra 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 10. decembra.

Ministerstvo za poljedelstvo.

O smrti nadvojvode Henrika in soproge njegove baronice Waideck pooblastila je poslaniška zbornica svojega predsednika, da cesarju izrazi njeno sočutje. V pričetku včerajšnje seje prečital se je dopis ministerskega predsednika, ki zbornici sporoča cesarjevo zahvalo za izraženo sočutje. Minister Falkenhayn je odgovarjal na interpelacijo poslanca Wrabetza glede draginje mesa na Dunaju, rekši, da vlada nima še nobene trdne podlage, kako bi se temu pomagalo, da boče pa svojo pozornost vedno obračala na to reč, potem pa se je nadaljevala razprava o državnem proračunu ministerstva za poljedelstvo.

Dr. Bržorač se je pritoževal, da gospodje ministri ne odgovarjajo na vsa vprašanja poslancev in da zlasti molče glede bēde na Češkem, kjer se kaže, kakor da bi se hotel cesarski namestnik zaradi nasprotnih političnih načel znašati nad ubogim ljudstvom. Dalje priporoča vladi krepkejšo podporo poljedelstva, kateremu bi se zaradi nizkih obresti morda ravno zdaj najlaglje zljajšalo težko breme vknjiženih dolgov. Konečno predlaga, da naj se zbrše 60.000 gld., ki so za konjske dirke stavljeni v državni proračun.

Jako zanimiv je bil govor barona Morseya, ki je kot drugi govornik prišel na vrsto. Poudarjal je važnost kmetijstva, katero ne daje le najboljših vojakov, ampak v deželo spravlja tudi zlati denar. Zato je treba skrbeti za kmetijstvo in že skoraj zapreti dolžno knjigo. Pospeševati je treba pa tudi posamezne stroke kmetijstva, v prvi vrsti sadjerejo, vinorejo in živinorejo, za katero se boče menda že skoraj znižala cena soli. Izročevaje nove trgovinske pogodbe obetal je minister, da se skoraj sklenejo tudi trgovinske pogodbe z vzhodnimi deželami. Govornik je pa zoper pogodbo z Rumunijo, ki bi silno škodovala naši živinoreji. Na Rumunskem pojmlje goveja živina. Če se torej odpré rumunska meja, prihajala bo živina iz Rusije in ž njo tudi živinska kuga, ki uničuje našim kmetom najboljšo živino. V imenu kmetijstva torej odločno oporeka, da bi se odprla rumunska meja samo zaradi tega, da bi bilo meso na Dunaju ceneje. To je dalo govorniku priliko, obširno razpravljati razmere dunajskega živinskega trga in dokazovati, da se vsled slabega tržnega reda bogatí veliki mesarji in posrednji prekupovalci, kmetje pa dobivajo le malo za svojo živino in prebivalstvo drago plačuje meso. Tudi to je velika napaka, da se vsa živina, zdrava in bolna, v skupne hleve zapira, zato naj se napravijo posebni prostori za okužene živali. Priporočal je tudi varstvo ptičev in pomnožitev izučenih in potrjenih kovačev. Ta govor je bil sprejet z veliko pohvalo in pogostim odobravanjem. Ker se je že prej razglasilo, da Morsey govori o dunajskem živinskem trgu, prišli so ga na galerije poslušat mnogi mestni očetje in uradniki, med njimi tudi bivši dunajski poslanec dr. Kronawetter, ki ima jako čudne nazore o kmetijstvu in misli, da je Bog samo zaradi tega vstvaril kmeta, da po ceni živež pripravlja za Dunajčane.

Tudi Tekly je govoril o kmetijstvu, ki je na Češkem, Moravskem in Šlezijem že čez polovico voje vrednosti, obteženo z vknjiženimi dolgovi.

Vlada je že pred desetimi leti obljubila, da hoče v pretres vzeti konvertiranje teh dolgov; ali tudi ustanovitev kmetijskih zadrug bi pomagala kmetom, zato pričakuje od vlade, da skoraj izvrši svojo obljubo.

Za njim poprijel je besedo minister poljedelstva grof Falkenhayn ter v obširnem govoru razpravljaj raznotere zadeve, ki so jih bili sprožili razni govorniki. V prvi vrsti govoril je o škodljivcih, kateri preté raznim strokam poljedelstva, kakor o trtni uši, perenosperi, potem je govoril o državnih podporah iz zboljševalnega zaklada, o kmetijskem poduku, o gozdarstvu in naposled o konjereji.

Preobširno bi bilo za moje poročilo, za stvar samo pa pretesno, ko bi Vam hotel v posnetku podati celi govor, zato ga pošljem po stenografičnem zapisniku, ker sem prepričan, da boče zanimaj naše vinorejce in tudi druge kmetijske krogé. Omenjati pa morem že zdaj, kar je govoril o naših domačih zadevah. Odvrčal je od vlade očitanje, kakor da bi bila ona kriva velike škode, ki jo je Bela napravila v Beli Peči; dotična dela je z vladno podporo izvršila dežela, ne pa gozdarsko osobje poljedelskega ministerstva. Da je povodenj zasula vso strugo, tudi ni krivo ministerstvo, ampak občina, ki je brezumno posekala občinske gozde. Vode so mnogo posekanega lesa vzele seboj in ž njim napolnile strugo, ki se je tako zajezila, da je vsled tega voda udarila po trgu. Ministerstvo pa je takoj nakazalo 1000 gld. za popravo struge. Reč je v redu in občina bo menda odslej tako gospodarila s svojimi gozdi, da se te nesreče več ne ponavljajo. V Kranjski Gori se občina brani vsakatega doneska, zato ni mogoče narediti dotičnega zakona. — Ljubljansko barje je stvar, za katero ima poljedelsko ministerstvo največje simpatije. Pa pri vsem tem ni bilo mogoče, dotični načrt predložiti v Najvišje potrjenje, ker se zakon opira na načelo, katero se že samo po sebi ne more sprejeti, namreč na zgolj državno podporo brez melioracijskega zakona, ampak po posebnem zakonu; tudi zaradi tega se zakon ni mogel potrditi, ker ni rešenih mnogo vođopravnih vprašanj, ki so z načrtom v tesni zvezi. Reč se je torej poslala nazaj z ukazom, naj se najprej rešijo vodopravne zadeve, potem pa vnovič predloži dotični načrt.

Ministru je sledil poslanec Dötz, ki je tožil, da zaradi živinskih bolezni veliko trpé živinorejci, ki živine ne smejo pasti, da je premalo živinozdravnikov; tudi je priporočal, naj bi vojaštvo potrebne reči kupovalo naravnost od kmetov, ne pa od prekupovalcev.

Dolgo in čudno zanimivo je govoril južnotirolski poslanec Salvadori, ki je trdil, da ni treba ptičev varovati, ker po njegovem mnenju gosenc in škodljivih mrčesov ne uničujejo ptiči, ampak drugi mrčesi. Salvadori zagovarja ptičji lov, češ, da v južnih Tirolah ljudje vsako leto vlové čez pol milijona ptičev, vrednih okolu 30.000 gld. Še važnejše pa je, da deželo obvarujejo škode, katero bi prizadevali zadavljeni ptiči in ki bi gotovo presežala 100.000 gld. Zbornica je z veliko veselostjo poslušala razpravo italijanskega poslanca, ki je seboj prinesel celo zbirko krempljev raznoterih od njega vjetih orlov, kreguljev in sokolov, ali prepričati se ni dal nihče, da bi bili ptički tako škodljivi poljedelstvu, da bi se morali po zgledu roparskih zverin preganjati in uničevati.

Zadnji govornik je bil včeraj grof Hompeš, ki je zagovarjal državno podporo za konjerejo in za konjske dirke, potem pa opozarjal, da peronospera ne prizadeva škode samo vinski trti, ampak tudi krompirju; zato v posebni resoluciji priporoča vladi, naj se tudi kmetom po znižani ceni prodaje modra galica, da ž njo škropé krompirjevo perje in krompir obvarujejo gnjilobe.

Ob polpetih je bila končana seja, ker je moralo mnogo poslancev, ki so ob enem deželni poslanci, iti k seji deželnega zbora nižjeavstrijskega, ki je ob petih popoldne pričel.

V današnji seji prišel je prvi na vrsto doktor Ferjančič, ki je govoril o vravnavanju vipavskih in notranjskih vod in priporočal, da naj se dotična dela, kakor tudi osuševanje ljubljanskega močvirja prej ko mogoče izvrše. Prav obširno je tudi razpravljaj slabe plače rudniških delavcev v Idriji in priporočal ministru, da naj jih zboljša. Govor sam Vam pošljem, ko dobim stenografični zapisnik.

Za njim je Sommaruga ugovarjal včerajšnji razpravi barona Morsey-a glede živinskega trga na Dunaju, češ, da ni tako hudo, kakor je trdil govornik, in da tega ni kriv mestni zbor, ampak — minister Falkenhayn, ker je potrdil dotični semenjski red!

Tretji je govoril dalmatinski poslanec Perić, ki je predlagal neko resolucijo, potem pa je prišel na vrsto štajerski deželni glavar grof Wurmbbrand, ki je večidel razpravljaj vinorejo. Še le za njim je bila razprava sklenjena in sta prišla k besedi glavna govornika dr. Fuchs in Theumer. Fuchs je najprej zavračal barona Sommarugo in med živahnim pritirjevanjem poudarjal, da se bodo poslanci ne samo planinskih dežel, ampak tudi galjski z vso odločnostjo upirali odprtju rumunske meje. Potem je razpravljaj velike napake, ki se vrše pri izvrševanju zakona glede odvrčanja živinske kuge. Ministerstvo je sicer izdalo potrebna navodila, ali krivda je pri nižjih uradih, ki dotičnih odredb ali ne umó, ali pa nimajo dobre volje jih izvrševati. Tretja pritožba je veljala premalemu obziru na potrebe kmetskih prebivalcev, ki imajo v državnih gozdih pravico za drva in steljo, katero jim pa gozdarsko osobje kolikor mogoče prikrajšuje.

Ko je izgovoril še Theumer, sledila je cela vrsta stvarnih popravkov, ki so vzbujali delome veliko vrišča in hrupa, potem je prišel na vrsto poročevalec Rutowski, ki še govori, ko to sklepam. Se le potem pride do glasovanja, katero je dvomljivo le gledé podpore 60.000 gld. za konjske dirke.

Odmerjenje dohodkarine na Dolenjskem in določitev zemljiškega davka.

(Govor poslanca Vilj. Pfeifferja v državnem zboru dne 26. novembra 1891.)

(Konec.)

§ 41. zakona o vrevevanju zemljiškega davka z dne 24. maja 1869, drž. zak. št. 88, ukazuje „Po preteku petnajstih let, od leta prve davčne razdelitve na podlagi cenitev po tem zakonu“ itd. „se perijodično vsakih petnajst let zemljiško-davčni kataster v vseh deželah istočasno pregleda.“

Z zakonom z dne 28. marca 1880, drž. zak. št. 34, se je za začetek (začasno) davčne razdelitve

po novi vredbi za zemljiški davek določil dan 1. januarja 1881. Torej bode prva revizija zemljiško-davčnega katastra v letu 1896, do tega je še štiri leta.

Obseg te revizije katastra ni v zakonu podrobno določen. Vsekako se ta revizija ne bode ozirala samo na posestvene spremembe, ker to se tako lahko popravlja, ravno tako se ne bode mogla ozirati le na spremembe obdelane zemlje, kajti takih sprememb ne bode veliko. Če bi se revizija raztezala le na to, ne imela bi nobenega pravega pomena. Raztegniti se bode morala na revizije tarifov. Nova cenitev zemljišč bi preveč časa in denarja stala. Največ je odvisno poravnanje napak v davčnem kontingentu mej posameznimi okraji v isti deželi in mej posamičnimi deželami.

Cenitve zemljišč opirajo se na normalne cene, ravno tako tudi zemljiško-davčne tarife.

§ 24. zakona o vredenju zemljiškega davka določa: Okrajna cenilna komisija ima določiti povprečno ceno.

Za podlago normalni ceni se mora vzeti povprečna zadnjih petnajst let, izvzemši pet let, v katerih je bila največja dragina.

Povprečna cena se proračuna:

a) za glavna žita po ceni na onih trgih, kateri vplivajo na cene v dotičnih krajih;

b) za gospodarske stranske pridelke, za vino itd., po proizvedenih lokalnih cenah v klasifikacijskem okolišju;

c) za delo, dnevno mezdo v klasifikacijskem okolišju po določbi § 22, alinea 3, (to je, iz navadnih cen za ročno in vprežno delo določenih po političnih oblastvih zadnjih 15 let).

Iz tega sledi, da je vsa dohodkovna količina, ves davčni kontingent odvisen od normalnih cen. Iz tega je razvidno, kako velike važnosti so normalne cene.

Neprave normalne cene prouzučujejo lahko velike razlike za posamične dele dežele in za cele dežele, in sicer njim v škodo ali pa v korist, drugim delom dežele ali drugim deželam pa narobe v korist ali pa v škodo.

Sedaj pa noben človek na to ne misli, da bi nabiral podatke, da bi se o svojem času mogle prav določiti normalne cene. Noben človek jih avtentično ne zapisuje, niti kako oblastvo, niti kaka korporacija, niti kak zasebnik.

Mesta in trgi, kjer imajo tržne dneve, zapisujejo sicer tržne cene, ali nimajo nobene knjige zato, katera bi se primerno razdelila in dala vezati, da bi o svojem času mogla veljati pri proizvedbah za avtentičen dokument.

Vsakočasne tržne cene se na belice zapisujejo in perijodično odpošiljajo oblastvom, ne da bi se prihranil kak prepis.

Misli se, da so ti izkazi pred vsem le za statistične namene, in zatorej se ne gleda toliko na natančnost.

Statistiki se dajo marsikdaj oslepiti, da se jim le svote po dolgem in po čez vjemajo. (Tako je! na desnici. — Veselost na desnici.) Svote same so zanje glavna stvar; če so pa posamične številke tudi resnične, to pa jim je stranska stvar, za to se malo brigajo.

Da mi pa statistiki ne bodo očitali, da jih obrekujem, moram dokazati resnico. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Po uradnih poročilih o ljudskem in živinskem popisovanju z dné 31. decembra 1869 je bilo na Štajerskem 84 bivolv, in sicer: v okraju Gradec 28, Murau 16, Deutschlandsberg 8, Celje 6, Feldbach 6, Hartberg 5, Maribor 4, Ljutomer 3, Weitz 3, Lipnica 1, Ptuj 1, Brežice 1, mesto Gradec 1, mesto Maribor 1.

Teh bivolv ni nikoli bilo na Štajerskem, to so le papirni bivoli (Zivahna veselost), in natura so pa navadna teleta, ki so se postavila v stransko rubriko telet.

Za to se pa razni statistiki, ki so zapisnike pregledovali, mej drugim cela statistična centralna komisija, niso zmenili. Le seštelili so in svota se je vjemala, kak nadpis ima kolona, se niso pobrigali in tako priobčili gradivo.

V garnizijskih krajih imajo izkazi cen več veljave; toda ni izključeno, da se n. pr. za oves in seno pišejo cene, katere želé zalagatelji.

Poizvedovanje cen se pa tudi vrši s premajhno paznostjo in kontrolo; komur si bode se naroči, naj poizvé cene in jih zapiše. Prepišejo se v belice in izkaz se odpošlje.

Ker se cene zapisujejo brez vsake paznosti in kontrole, nikakor ne morejo biti zanesljiva podlaga za določbo normalnih cen za preračunanje zemljiškega dohodka in torej za davčne namene. In ko pride 1896. leto, poiskali in rabili bodo te izkaze, kolikor jih bode še dobili, ker drugih pomočkov ne bode.

O drugih cenah, kakor o vinu, o porabnih tvarinah, mezdi ročnih in vprežnih del, se pa ne pišejo nikaki uradni izkazi.

Večje graščine jih imajo morda v svojih računih tudi zaznamovane, ali te cene veljajo le za tisto graščino, splošno pa gotovo ne bodo prave.

Graščaki obdelujejo n. pr. svoje vinograde že po zimi, ko so delavne moči cenejše; mali kmetje pa obdelujejo vinograde pozneje in so torej troški obdelovanja različni, in tudi pridelek utegne biti različen od graščinskega.

Odkod bode pa vzela cenilna komisija in politična oblast 1896. leta gradivo za izkaze cen? Pomagala si bode s tem, da se bodo povprašali nekateri možje, da povedó, kar pomnijo. Spomin se pa lahko moti, in vsakdo misli le na skušnje na svoji kmetiji.

Če gre za cene, ki se bodo rabile za davčne namene, ozirati se je na splošnost pa tudi na čas. Popolnoma napačno bi bilo, ko bi se vzela poprečna žitna cena vseh dvanajstih mesecev. V teh dvanajstih mesecih pomešane so cene pridelavcev in prekupovalcev.

Za davčne namene morajo biti merodajne le tiste cene, katere dobi pridelovalec, to je cena po žetvi. (Tako je! na desnici.) Cene drugega časa so pa le cene prekupovalcev. (Jako dobro! na desnici.) Prekupci pokupijo pridelke in trgujejo z njimi. Kmet, ki žito jeseni kupcu proda, mora ga po letu mnogo dražje plačati, ko bi ga potreboval.

Pridobivanje podatkov za normalne cene je, kakor je razvidno iz povedanega, jako velike važnosti, in zahteva velike previdnosti. Če tudi so normalne cene tako važne, vendar ni nobenega določenega načina, nobenega normalnega predpisa, kako naj se poizvedo in ohranijo taki podatki.

Na ta nedostatek hotel sem opozoriti visoko zbornico in visoko vlado, sam od interesovane strani na to opozorjen, ker se davčna svota od dné 1. januarja 1896 za daljnih petnajst let na vse dežele in posestva na novo razdeli, kakor sem v začetku svojega govora omenil, in ker sedanje tarife in odškodnine več ne ustrezajo dejanskim razmeram. Te tarife so dandanes mnogo previsoke, ker zemlja ne daje tistih dohodkov, kakor jih je dajala ob cenitvi (približno v drugi polovici osmega desetletja). Od tega časa hudo pritiska na cene našega žita in naše živine ameriška konkurenca; nemške carine od žita, moke, lesa itd. pa ovirajo izvoz. K temu sta se pridružili trtna uš in strupena rosa, ki pomanjšujeta pridelke naših vinogradov po velikosti in kakovosti. (Prav res! na desnici.) Pri tem je pa treba še večjih stroškov za obdelovanje (ravnanje z žvepljenim ogljencem, galico, apnom, kupovanja dragih aparatov itd.), katerih poprej še poznali nismo. (Prav res! na desnici in klici: Večje mezde za delavce!)

Navel sem te momente, da se vlada pri svojih ukrepih nanje ozira in se tudi posluži sodelovanja davkoplačevalcev, kar je samo po sebi razumljivo, če hoče skrbeti za poizvedbe avtentičnih cen.

Predlagam torej (čita):

„Visoka zbornica naj sklene:

Cesarska vlada se naprosi, da skrbi za avtentično poizvedovanje letnih cen vseh faktorjev (§ 24. zakona z dné 24. maja 1889, drž. zak. št. 88), od katerih je odvisno enakomerno preračunanje zemljiškega dohodka, eventualno izdela predlogo zakona in jo predloži deželnim zborom in kmetijskim družbam in deželnim kulturnim svetom, da o njem izrečejo svoje mnenje.“

S tem bi bil predlog, ki je v št. 215 priloge tiskan, formalno rešen.

Sedaj moram še povedati, kako stališče zavzemljem jaz s svojimi somišljeniki proti ravno rešenemu predlogu, da se poniža pridobitkarina na najnižji stopinji, kateri je predpisana pridobitkarina v vsem s 5 gld. 25 kr.

Opravičene se mi zde trditve, ki so se slišale pri tej debati, da ne gre, da bi se jednostranski razbremenilo in s tem premaknilo ravnotežje v državnem gospodarstvu, ki se je tako težko pridobilo, torej zvalilo na druge, ne manj obložene davkoplačevalce, to tembolj, ker bi se pritegnila ona

srednja kategorija plačevalcev pridobitkarine, o kateri sem že danes govoril, da je preobložena.

Zatorej se mi ne zdi pravično, da bi se dopustilo jedni kategoriji na stroške drugi, ki je v ravno tako slabih razmerah, od polajšav pa izključili zemljiški in hišni posestniki, torej oni davkoplačevalci, na katere bi se imelo ozirati v prvi vrsti. To so posebno oni davkoplačevalci, ki plačujejo še popolne davke od pešajočih vinogradov, če tudi njih ohranitev in obdelovanje naklada stroške, katerih poprej še po imenu neso poznali.

Od reforme direktnih davkov, ki se pripravlja, pričakujemo olajšanja gospodarski manj močnih davčnih kategorij. Zato naj se bodo pa višje obdačili premožnejši razredi, da se pokrije, kar odpade. Če bode mogoče, naj se kaj prihrani pri državnem gospodarstvu. Zatorej smo glasovali, da se je omenjeni predlog izročil davčnemu odseku, kateri mora izvršiti pravično razdelitev davčnih bremen in jo bode tudi izvršil, če po predlogu poslanca za Mariahilf poišče nadomestilo za to, kar se bode opustilo najmanjšim davkoplačevalcem pri bogatih, bolj stoječih kategorijah in da se tako malo poravnana nasprotje mej bogatini in reveži. (Odobrovanje in ploskanje na desnici in skrajni levici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. decembra.

Notranje dežele.

Državni zbor. Ko je grof Tasffe obljubil, da bode dal pojasnila, kako misli vlada o volilni reformi, bode danes imel sejo dotični odsek. Iz izjav ministerskega predsednika se bode dalo posneti, kako bode s to stvarjo. Da bi se proti vladni volji premenil volilni red, ni misliti pri sedanjih zamotanih parlamentarnih razmerah.

Veliki Gradec. Kakor so se na Dunaju, tako se tudi v Gradcu branijo predkraji, da bi jih meni nič tebi nič združili z mestom. Ta upor je tem večji, ker posledice povečanja Dunaja za prebivalstvo niso baš vesele. Prebivalci graških predkrajev hoteli so osnovati društvo v varstvo predkrajev, kateri bi bili oškodovani s povečanjem Gradca. Vlada pa tega društva ni potrdila.

Kronawetter. Več obrtnikov mestne skupine Rumburg - Warnsdorf je ponudilo državnozbornski mandat dr. Kronawetteru. Ta mandat je izprazen, ker je umrl poslanec Hielbe. Kronawetter se je pa izjavil, da drugače mandata ne vsprejme, če ga postavi nemško-liberalni volilni odbor. Mož je torej popolnoma se pridružil židovskim liberalcem in se izneveril svojim nekdanjim demokratičnim načelom.

Ogersko. „Egyetertes“ se pritožuje, da se madjarska mesta sama ponemčujejo. V Szegedinu, kjer bi nekdanj z nemščino ne bil dobil niti kruha, niti vode, po hotelih vratarji, sluge in hišine le nemški govoré. V madjarsčini se z njimi še sporazumeti ne moreš. Madjarski list pač ne vé, kaj je temu krivo. Madjari so gledali le na raznarodovanje Slovanov, zato pa sovražnika v svoji hiši niso videli. Podpirali so avstrijske Nemce proti Slovanom, sedaj pa vidijo, kaj imajo od nemštva.

Vnanje države.

Francija. Predčera je bila v senatu cerkveno-politična debata. Senator Dide je utemeljeval svojo interpelacijo proti škofom. Nesramno je ta protestant napadal škofo. Senator de Marcère ga je dobro zavrnil, da se protestantu ne spodobi govoriti o takih stvaréh. Bivši ministerski predsednik, senator Goblet, je zahteval ločitev cerkve od države, in se je posebno hudoval, da se duhovščina briga za šole. Ministerski predsednik se je izrekel sicer proti ločitvi cerkve in države, pa je vendar dal v svojem odgovoru razumeti, da načelni nasprotnik on temu ni. Poleg tega je pa tako govoril proti škofom, da bi od francoskega ministra kaj takega ne bili sedaj pričakovali, ko se je del duhovščine malo približal republiki.

Bolgarija. Iz Bolgarije iztirali so dopisnika „Agence Havas“, ker je razširjal neresnične vesti o knezu in bolgarski vladi. Vlada je precéj časa mirno gledala, ali naposled jej je pa le bilo preveč. Francoski diplomatski agent je bajé protestoval proti iztiranju.

Rusija. Razlaščenje pridelkov se je že pričelo. Posebna komisija hodi po Poljskem in popisuje, koliko žita in krompirja imajo posestniki. Pri katerem dobe žita čez potrebo, odredé, da se odpošlje v gubernije, v katerih je pomanjkanje. Pozneje se bode pa to žito plačalo iz državne blagajnice. Žalostno je to, da se je že komisija preverila, da tudi na zapadu ni toliko žita, kakor se je mislilo. Letina tudi v teh krajih ni bila baš izredno dobra in žito se je v veliki množini izvozilo v inozemstvo, ker se je prepozno izvoz prepovedal. Večje množine žita so še pri trgovcih, ali tukaj je z razlaščenjem težava, ker so nekateri sami žito že drago plačali. Ko bi se jim žito vzelo za ceno, ki je bila ob žetvi, morali bi mnogi napovedati bankerot in s

tem prouzročiti propad nekaterih denarnih zavodov, ki so jim denar posodili. Stvar je težavna, če se hoče, da se ne dela krivica in da ne pride do gospodarskega poloma.

Rumunija. Rusofilski listi radi trdijo, da je javno mnenje v Rumuniji na strani Rusije, le kralj ovira, da se to mnenje pokazati ne more. Posebno Rusiji prijazni listi srbski so še nedavno zagotavljali, da bo v bodoči evropski vojni Rumunija gotovo podpirala Rusijo. Da pa v Rumuniji rusofili nima jo take zaslombe, videlo se je poslednje dni. Kralj je v ministerstvo poklical pristaše Rusije. Tako prenovljeno ministerstvo se pa ni moglo obdržati dalje nego 8 dni, potem je pa odstopilo. Stavilo se je novo konservativno ministerstvo, v katerem je minister vnanih stvari Ateksander Lahovary, ki je odločen prijatelj srednjeevropskih držav.

Švedija in Norvečija. Na Norveškem je voljenih 65 radikalcev, 35 desničarjev in pa 14 pristašev srednje stranke. Radikalna vlada bo torej imela v parlamentu veliko večino, posebno ker jo bo tudi nekaj pristašev srednje stranke podpiralo. Sedaj se bo pa začela borba med Švedijo in Norvečijo za stran uredbe vnanih zadev. Norvežani bodo odločno zahtevali, da se jim dovoli kak vpliv na vnane zadeve. Švedi se bodo pa na vso moč upirali, ker se jim zdi, da bi dualizem v vnanih stvaréh bil škodljiv. Norveška vlada, ko ima tako večino za seboj, pa tudi ne bo hotela odjenjati, če tudi kralj podpira Švede. Stvar pač ne bo hitro povoljno vravnana.

Izvirni dopisi.

Iz Maribora, 8. decembra. (Ustanovljenje podružnice vseučilišnega društva.) Ze pred več leti sprožili so katoliški možje misel, da bi se ustanovilo v Avstriji katoliško vseučilišče. Otvorili so v ta namen vseučiliščno društvo, ki naj bi skrbelo za potrebne stroške. Zanimanje za to društvo je pa vedno bolj pojemalo, dokler niso o priliki tristoletnice sv. Alojzija linški bogoslovci znova pozvali vse prave katoličane, posebno pa duhovnike in bogoslovce, naj bi se združili v eno celoto in z združenimi močmi ustanovili katoliško vseučilišče v Solnogradu. Ta poziv bil je povsodi z veseljem pozdravljen. Posebno prijazen odmev pa je našel pri bogoslovcih. Veliko bogoslovij ustanovilo je že podružnice vseučilišnega društva. Mariborski bogoslovci nikakor nismo hoteli zaostati. Otvorili smo si dné 6. t. m. podružnico omenjenega društva, koje pravila je malo poprej potrdilo c. kr. namestništvo graško.

V odbor so izvoljeni gg. Jos. Kardinar (predsednik), St. Belšak (namestnik), J. Gorišek (blagajnik), J. Trstenjak (tajnik). Pristopili so skoraj vsi bogoslovci. Med zborovanjem došli so božojavni pozdravi ljubljanskih, linških in graških bogoslovcev. Posebno pa se mora omeniti brzojavka mil. knezo-nadžkova solnograškega, predsednika vseučilišnega društva, v katerej zbrane bogoslovce prijazno pozdravlja, ter jih navdušuje za to velekoristno podjetje. Mi pa kličemo vsem bogoslovcem, ki so že udje tega društva: Živeli! One pa, ki še niso pristopili, opozarjamo, da se nam kar najhitreje pridružijo. Delo je velikansko in zahteva veliko napore in požrtvovalnosti; a pomislimo, da gre za našo najsvetejšo svetinjo — za vero, katero hočemo s tem podjetjem v Avstriji oživiti. —y.

Iz Mojstrane, 9. decembra. V naši sredi živi prav občutljiv človek, imenom Janez Klančnik, ki je gostač in ima na mali vodici žago, od katere se živi s svojo družino. Mož pa noče biti med zadnjimi ter se rad štuli med prve.

Nedavno so neki večer v Mojstrani v gostilni pri Šmercu za kratek čas igrali tarok. V sobo stopi imenovani g. Janez Klančnik ter prav živo dregne Janeza Janša, ki je sedel v oni družbi, naj mu prečita neko pisanje. Janša ga noče pogledati ter mu reče, naj ga pusti v miru in ne moti. Ker ga Klančnik le še drega, reče mu Janša neko razžaljivo besedo, češ, da noče videti njegovega pisanja. Klančnik srdit gre dné 27. nov. tožt v Kranjsko Goro in navede kot pričó Martina Peternela. Pri obravnavi dné 30. nov. je bil toženec obsojen, da mora plačati pričó pot, tožniku gosp. Klančniku pa 60 kr. za vlak. Ne res, to je lepa plača za dvednevno zamudo g. Klančnika? No pa smeh ljudi je tudi vreden. Vsakdo za naj se s senenim vozom ogne gosp. Klančnika, da ga ne razžali in si prihrani pot do sodišča.

Podpirajte „Mir“!

Lastništvo „Mira“ nas je naprosilo, da objavimo naslednje vabilo:

Leto se je zopet nagnilo in se bo v kratkem pomladilo. Približal se je tedaj čas, ko se naročnina za časnik odrajuje. Vabimo toraj vse stare naročnike, naj nam zvesti ostanejo in še več novih naberó; tisti pa, ki so „Mir“ doslej od drugih na posodo dobivali, naj bi se odslej sami naročili, da nas bo še večje število. „Mir“ je sicer že močno prodri v národovo množino, on šteje veliko naročnikov, vendar več ko bo imel naročnikov in podpor-nikov, bolj srčno in veselo se bo vojskoval za katoliško vero in za pravice slovenskega rodu. Deset let bo zdaj v kratkem minulo, odkar je „Mir“ stopil na plan; ob novem letu prične se 11. leto njegovega delovanja. Hude borbe smo prestali v teh 10 letih, mnogo grenkih ur smo užili, velikokrat je bilo naše upanje goljufano. Od Dunajske vlade nismo v teh 10 letih ničesar dosegli, vse je še pri starem. Tudi se nam še ni posrečilo, da bi spravili svojega poslanca v državni zbor. Teda j zunanjih uspehov nemamo pokazati; toliko večji so pa notranji uspehi, kateri sicer vsak ne vidi, pa so vendar pravo jedro in poroštvo boljše prihodnosti.

Ti notranji uspehi so: 1. „Mir“ je ljudstvo zdramil, da se zaveda svojih pravic, da se z ljubeznijo oklepa svoje domovine in svojega jezika, ter se rado podaja v volilni boj za svojo in domovinsko korist. Tega prej ni bilo; koroški Slovenci so spali in se niso zmenili za svoje politične pravice, k volitvam jih je pa bilo treba siloma vlačiti. 2. „Mir“ je slovensko ljudstvo na Koroškem poučil v političnih vprašanjih, da vsaj vedo, zakaj se gre, in jih ne more kmalu kdo zvabiti na krivo pot. 3. „Mir“ je zbudil in oživil zopet veselje do slovenskega branja; prej so koroški Slovenci le malo in neradi brali; ko je pa z „Mirom“ prišlo več političnega gibanja, začeli so se ljudje zanimati za to, kaj „Mir“ piše, začeli so prebirati „Mir“ in pozneje tudi druge slovenske liste. Tudi družbi sv. Mohorja služi to v korist; kajti število njenih udov na Koroškem narašča, odkar so ljudje dobili več veselja do slovenskega berila in so se po „Miru“ bolj privadili pismeni slovenščini. 4. Na gospodarskem polju smo storili močen korak naprej, ustanovivši 12 slovenskih posojilnic. 5. Ustanovili smo nadalje 14 podružnic sv. Cirila in Metoda, ki skrbijo za pošteno kratkočasje, za ustni pouk in dajo Slovincem priložnost, da se večkrat snidejo in pogovarjajo o svojih potrebah. Poleg tega pa smo si ustanovili tudi še za nas Slovence prevažno katoliško-politično in gospodarsko društvo, ki nam je bilo prepotrebno in ki vrlo deluje v prosep našega národa. To so uspehi, ki se nikakor prenilko ceniti ne smejo.

Tudi zanaprej hočemo delovati v istem duhu in se zvesto držati starega slovenskega gesla: za vero domovino in cesarja! Slep je, kdor trdi, da vera ni v nevarnosti, ko vendar ravno v naših dnéh nastopa toliko krivih prerokov, ki tajijo resnice naše vere in jih mnogo preslepijo in za seboj potegnejo. Mi smo prepričani, da bi bila za naš národ največa nesreča, ko bi mu obledela zvezda sv. vere, ki mu je do zdaj kazala pravo pot do časne in večno sreče. Kakor ladijo brez krmila bi ga metali valovi političnih, verskih in socijalnih bojov sem ter tja in telebili slednjič v brezno pogube. Zato bomo vse svoje moči zastavili za to, da se katoliška vera med Slovinci živa ohrani.

Da bomo pa ob enem krepko branili narodne in politične pravice našega národa ter pospeševali njegov vsestranski razvoj in napredek na duševnem in gospodarskem polju, razume se samo po sebi.

Gledé tretje točke pa omenjamo, da je naš svitli cesar še najbojij vnet za katoliško vero med vsemi vladarji, on brani škofo in duhovnike. On ne trpi, da bi se kdo zavolj vere preganjal, kakor se žal godi v mnogih drugih državah. Dal Bog, da bi se razmere v državnem zboru kmalu zboljšale, da dobimo močno konservativno večino in tako vlado, potem bomo tudi v národnem oziru dobili svobodo in prosti razvitek, in tedaj bomo spoznali, da bi Slovinci pod nobeno drugo državo ne mogli tako prosto živeti in se gibati, kakor ravno v Avstriji. Za trdno upamo, da bomo še tisti čas doživeli, zato pa prosimo Slovence, naj zvesti ostanejo staremu geslu in programu. Per aspera ad astra — v potrpežljivosti, zvestobi in uztrajnosti nam bo dozorel sad milejših dnij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. decembra.

(Presvetli cesar) je blagovolil naznaniti svojo zahvalo kranjskemu deželnemu odboru, mestnemu zastopu ljubljanskemu in trgovski zbornici za izraženo sožalje povodom smrti nadvojvode Henrika.

(Osebnosti.) Vsled sklepa slovenskih državnih poslancev so bili pred nekaterimi tedni poslanci gg. Suklje, Klun in Povše pri ministerskem predsedniku, od katerega so zahtevali premeščenje okrajnega glavarja g. viteza Schwarza iz Novega Mesta. To se je zdaj zgodilo, ali v ta namen so bile potrebne še druge premembe, ki bi se sicer ne bile izvršile, ali vsaj ne v tej meri. Izredni vladni svetovalec g. F. Schaschel postane redni svetovalec pri deželni vladi v Ljubljani, na njegovo dosedanje mesto pride iz Trsta dosedanji okrajni glavar Ruling pl. Rulingen. Na tega mesto v Trst pride okrajni glavar iz Gradiške, v Gradiško je premeščen okrajni glavar iz Pazina, v Pazin vitez Schwarz iz Novega Mesta, v Novo mesto pa g. Oton vitez Fränzl pl. Vesteneck, ki je tam že več let služboval kot okrajni komisar.

(Razdelitev obleke.) Odbor gospej vabi vse dobrotnike in prijatelje šolske mladine k razdelitvi popolne obleke mnogim učenkam in učencem tukajšnjih ljudskih šol, katera se bo v nedeljo ob 11. uri dopoldne vršila v dvorani ljubljanske čitalnice.

(Najvišje potrjenje.) Presvetli cesar je potrdil sklep deželnega zbora kranjskega, da se proda „Igrišče“ v Ljubljani.

(Trpljenje in smrt Jezusovo) je sinoči v dvorani „Tonhalle“ prvič predstavljala starobavarska družba pod vodstvom gosp. E. Allescha. Družba predstavlja igro v treh oddelkih. Prvi obseza Abrahamovo zahvalno daritev, Beg v Egipt, Jezusovo detinstvo, Kristusov krst, vhod v Jeruzalem, zadnjo večerjo in na Oljski gori; v drugem oddelku se predstavlja Kristus pred Kajfom, zatajenje Petrovo, kronanje in bičanje, pred Pilatom, križev pot, križanje, snetje s križa in polaganje v grob; tretji oddelek obseza Kristusovo veličajno vstajenje in poroštvo odrešenju našemu. Nekateri prizori so krasni, tako zadnja večerja po sliki Leonarda da Vinci snetje s križa po Rubensu, Kristus v Marijinem naročju po znanem marmornem kipu v Rimu itd. Jako krasen je tudi prizor, ki predstavlja Jezusovo detinstvo. Sploh se vse vrši jako dostojno, kakor zahteva sveti predmet, tudi kostumi so lepi. Nihče se ne bode kesal, kdor gre k tej predstavi.

(Imenovanje.) Vodja šoli za lesni obrt v Kočevju, g. Jos. Knabl, je imenovan stalnim učiteljem na tukajšnji strokovni šoli za lesni obrt.

(Zahvalnica gg. slovenskim drž. poslancem.) Krajni šolski svet v Vogrčah na Koroškem sklenil je v svoji seji dné 6. t. m. jednoglasno izreči gg. slovenskim državnim poslancem zahvalo, da so se tako neustrašeno in sijajno potegovali za naše pravice! — Slava izbornim zagovornikom naših teženj, živeli vrli in zavedni rodoljubi vogrški! Vivant sequentes! —rn—

(Nevarno je zbolel) čast. gosp. Ivan Mikš, ekspozit na Razdrtem. Prijateljem in znancem se priporoča v molitev.

(V večerajnji seji trgovske in obrtniške zbornice) sklenilo se je: podpirati prošnjo za predrugačenje tiskovnega zakona in zakona o davščinah; priporočati v potrjenje pravila zadruga sedlarjev, jermenarjev v Ljubljani in zadruga slaščičarjev in voščencinarjev v Ljubljani. Ustanove po 25 gld. podelile so se naslednjim onemoglim obrtnikom: Simonu Jalenu iz Radovljice, Jožefu Maderju iz Novega Mesta, Antonu Pušu v Petrušni Vasi, Lorencu Hladniku od Sv. Križa pri Tržiču, Leopoldu Karčniku iz Idrije, Jožefu Marcu s Slapa, Ferdinandu Burgerju iz Ljubljane, Francišku Watzlu iz Ljubljane.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslal gospod Slavoj Jenko iz Podgrada v Istri 14 gld. kot „Ciril-Metodijski dar“ tamošnjih rodoljubov, z geslom: „Slogom rastu male stvari; a nesloga sve pokvari!“ Hvala!

(Občinske volitve na Koroškem.) Slovensko-katoliška stranka zmagala je poleg že imenovanih krajev (Kotmaraves, Libuče) še jako sijajno v Spodnjem Dravogradu, v Vesici pri Bilčovsu in v Hodišah. — V Svečah v Rožni dolini ostalo je razmerje isto staro, voljenih je 7 Slovencev in pet nemškutarjev. — Volitev v St. Janžu v Rožni

dolini, ki je bila določena na 9. t. m., odložila se je na nedoločen čas. — V St. Jakobu v Rožni dolini vršila se je volitev dne 9. t. m., a nje izid nam še ni znan. — Nepopisno poparjeni so pliberški nemškutarji zbog sijajne slovenske zmage v Libuči, kjer je naša stranka prodrla z vsemi svojimi močmi v drugem in tretjem razredu, dasi je bil po koncu ves Pliberk. Pozebli Pliberčani zdaj menda ne vedo, kam s tistim smodnikom, s katerim so hoteli na dan volitve svojo „zmago“ slaviti!!

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 29. novembra do 5. decembra: Novorojencev 11, umrlih 19, in sicer, 1 za davico 2 za jetiko, 16 za različnimi boleznimi. Med umrlimi je bilo 5 tujcev, 9 v zavodih. Zbolelo je 25 oseb, in sicer 24 za ošpicami, 1 za vrtico.

(Vravnava Drave na Koroškem) ne donša one koristi, ki se od neke strani pričakuje in ki bi bila vredna velikih stroškov, kateri se v ta namen žrtvujejo. Tako n. pr. se je v Bilčovsu Drava tako vravnala, da imajo tamošnji kmetje veliko škodo, — za katero morajo še plačevati! Kakor zve „Mir“, bodo zbog tega pričeli pravdo, a bo težko kaj pomagalo.

(Slovensko posojilnico) nameravajo ustanoviti na Ziljski Bistrici na Koroškem. Dne 6. t. m. so imeli tamošnji rodoljubi posvetovanje o tej zadevi. Novi posojilnici, ki je doslej še v povojih, kliče: Bog daj srečo! Živela 13. slovenska posojilnica v Korotanu!

(Podpornemu društvu za slov. visokošolce) na Dunaju so zadnje dni darovali: G. dr. Fr. Celestin, profesor na vseučilišču v Zagrebu, 10 gld.; gospod J. J., narodni učitelj v Trstu, 5 gld.; vč. g. Jožef Razboršek, dekan v Gradu, 5 gld.; vč. gosp. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, 5 gld.; vč. gosp. Janez Novak, župnik v Radovljici, 5 gld.; potem po pet goldinarjev gg. J. Navratil, Fr. Jančar in J. Mubej, po 3 gld. gg. J. Premrou, dr. M. Murko in P. Hlačar. Vsem blagim darovalcem verni Bog tisočero.

(Nesreča.) S Koroškega se nam poroča: Pogorel je Staudacher pri Mostju; Podkloštom pa je zgorela Froešelnova ogljarna. — Obesil se je v Beli hlapec Andrej Štrukelj, v Gradcu pa neki M. Bürger, doma iz Žrelca ob Celovcu.

(Akademično društvo „Slovenija“) na Dunaju napravi v ponedeljek, 14. decembra t. l., svojo IV. redno zborovo sejo v zimskem tečaju 1891/92 s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Kritika g. Gorupovih „stihov in podatkov“, kritikuje g. stud. iur. Karol Schweiger. 4. Berilo: „V sémraku“, slike iz dunajskega dijaškega življenja; čita gosp. cand. iur. Švigelj. 5. Sinčarnosti. Lokal: Kastner's Restauration „Zum Magistrat“, I. Lichtenfellstrasse. Začetek ob poln 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi ODBOR.

(Obesil) se je ta dni 50letni Janez Mertel iz Velésala pod streho A. Blagneta v Št. Jurju.

Telegrami.

Dunaj, 11. decembra. Odsek za trgovske pogodbe je izvolil poslanca Bilinskega načelnikom, barona Schwegla namestnikom. O Liechtensteinovem predlogu, naj se poizvé mnenje zadrug in trgovskih zbornic, bode se v odseku obravnavalo po generalni debati. Danes se je pričela debata o pravosodnem

ministerstvu. Vašaty je ostro prijemal ministra Pražaka in zahteval, naj se z drugim nadomesti.

Gradec, 10. decembra. V krogih, ki so bližje bivšemu bolgarskemu knezu, ni prav nič znano, da bi bolgarskemu sobranju bil predložen nasvêt, da se mu dovoli letna plača, katere bi kot avstrijski častnik itak ne vsprejel.

Belgrad, 11. decembra. Ker Pašić zahteva, da se zniža vojni proračun, vložil je ostavko vojni minister in drugi tovariši, ki ga podpirajo. Regentstvo je odklonilo ostavko, dokler se ne snide skupščina.

Hamburg, 10. decembra. „Hamburger Nachrichten“ poročajo, da je prof. Schweininger knezu Bismarcku odsvetoval, naj ne hodi v državni zbor.

Tu je!

9. decembra.

Pri **Maliču**: Baron Born iz Berolina. Fajdiga iz Kamnika. — Kreiner, kapelan, iz Kočevja. — Arko z Dol. Logatca. — Kovač, gostilničar, iz Novega Mesta. — Brumatti z Reke. Fürst, potovalec, iz Budimpešte. — Klémond, zasebnik, iz Grada. — Locadelli, trgovec z lesom, iz Vel. Kaniže. — Gabrič, potovalec, iz Maribora. — Sagasser, trgovec, iz Bludence. — Lavrič, trgovec, iz Trsta. — Fürsathel, trgovec, iz Norimberka. — Noot, graščak; vitez Luschin pl. Ebengreuth; inženir; Deutsch, Wreda, Glas, trgovci; Brecier, Karples in Neurath, z Dunaja.

Pri **Sionu**: Köstler, potovalec, z Dunaja. — Becker iz Ljubljane. — Elsner, zasebnik, iz Celja. — Leckmayer, kapelan, iz Naklega. — Dopangher iz Kopra. — Münk, trgovec, iz Kraljevega Grada. — Fischer, trgovec, iz Budimpešte. — Deutsch, trgovec, iz Grada. — Eissler, trgovec, iz Oseka. — Millionig, trgovec, in Graser, potovalec, iz Celovca.

Pri **avstrijskem caru**: Potočnjak in Schnall iz Zagreba. — Blau, vinotržec, iz Pečuha. — Steinklauber, tesarški mojster, iz Grada. — Winter, trgovec, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Schlik, mesar, in Ramger, živinotržec, iz Inomosta. — Pezdin iz Mengša. — Cvek, potovalec, iz Kamnika. — Rabersaj iz Litije.

Umrli so:

8. decembra. Ana Breclnik, mizarjeva hči, 3 leta, Dunajska cesta, davica. — Klotilda Izlakar, 19 mesecev, krojačeva hči, Strelška ulica 11, jetika.

9. decembra. Katarina Vošnjak, usmiljena sestra, 27 let, Kravja dolina 11, jetika.

V bolnišnici:

8. decembra. Marijana Maliverh, gostija, 72 let, pneumonia. — Ivan Lozar, delavec, 54 let, dementia paralifica. — Ana Hermann, ključarjeva žena, 46 let, peritonitis.

Križevi pot
z okvirom vred 90 cm. visok, popolnoma izgotovljen, je za nizko ceno
65 goldinarjev
na prodaj pri Fr. Tomanu, podobarju in pozlatarju v Ljubljani na sv. Petra cesti št. 4. (1496) 6-2

V Ljubljani v veliki dvorani „Tonhalle“
le štiri predstave,
danes v petek dne 11., v soboto dne 12. in v nedeljo dne 13. decembra 1891.

Velika
spravna daritev na Golgati,
življenje in trpljenje Jezusovo.

Predstavlja družba starobavarskih pasijonskih iger pod vodstvom Ed. Alesch-a.

Cena prostorom:
Sedeži: 1-5 vrsta 1 gld., 6-9 vrsta 80 kr., 10-12 vrsta 60 kr., se-dež na galeriji 40 kr. — Prostor za stoječe v parteru 40 kr., dijaški bilet 20 kr., prostor za stoječe na galeriji 20 kr.

Blagajna se odpre ob 7 uri. Začetek ob 8 uri.
Vstopnice prodaja tudi gospod Till v Špitalskih ulicah.

Z velespoštovanjem
(1492) 5-4
ravnateljstvo.

V nedeljo dne 13. decembra ob 4. uri: Posebna predstava radi priložnosti občinstva z dežele in rodbin. Za šolarje polovična vstopnina.

Dunajska borza.

Dne 11. decembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	108 " 30 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1005 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	280 " 75 "
London, 10 funtov strl.	117 " 85 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 36 "
Cesarski cekini	5 " 61 "
Nemških mark 100	57 " 95 "

Dne 10. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	104 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	178 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
Zastavna pisma	109 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	16 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2788	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 " — "
Papirni rubelj	1 " 14 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nataganje glavnic priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Državna dobrodelna loterija.
Žrebanje dne 29. decembra!
Glavni dobitok 100.000 gld. v gotovini.
Jedna srečka 2 gld.
5 srečk le gld. 8-50, 10 srečk le gld. 16-50.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri-na 24 ur v bud.
opazovanja		razkoma- v um	toplo- meru po Celziju		
7. u. jut.	736 5	10	brezv.	oblačno	0-90
10 2. u. pop.	736 5	7-0	sl. svzh	"	dež
9. u. zveč.	736 8	6-2	"	"	"

Sreinja temperatura 4.7°, za 5.3° nad normalom.

Poslano.*)

Za glavo „Ravčka Andrejčka“ razpisano je darilo, in sicer sodček piva.

Slava gospodu razpisovalcu!

Ig. Borštnik.

*) Za stvari pod tem naslovom uredništvo ne sprejme odgovornosti.

Organist

iz cecilijanske šole z dobrimi spričevali išče službe, katero bi rad takoj nastopil. (1492) 8-1

Božično darilo.

Sv. Alojzij Gonzaga

ali (1482) 30-8

devetdnevna, oziroma šestne-deljna pobožnost v spomin blažene smrti sv. Alojzija.

Spisal Jan. Smrekar,
katehet ljudskih šol v Ljubljani.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Malinov sirup.

Kuhan s sopolom iz dišečih gorskih malin, napravljen natančno po avstrijskem pripravljaju zdravil, ima najlepší duh in naravno lepo barvo. Steklenca z 1 kg. sirupa 70 kr., 10 steklenic 6 gld. 50 kr. Male steklenice po 35 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju srote točno izvršujejo. (1311) 2